

Бугайчук О. В. – аспірантка 1 курсу
ПД-1Ад групи спеціальності 035
«Філологія»
ОНП «Поліпарадигмальність
іншомовних дискурсів» ВНУ імені
Лесі Українки

Науковий керівник: Зубач О. А. –
канд. філол. наук, доцент кафедри
німецької філології ВНУ імені Лесі
Українки

СПЕЦИФІКА КОРПУСУ ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ

Постановка проблеми.

В сучасному світі, де військові конфлікти та миротворчі операції стають дедалі більш інтернаціональними, виникає гостра потреба в уніфікованій системі військової термінології, адже її відсутність може призвести до непорозуміння між військовослужбовцями з різних підрозділів, родів військ та видів Збройних сил; помилок при виконанні завдань; затримки у прийнятті рішень; неефективної комунікації з іноземними партнерами. Це дозволило б військовим з різних країн чітко й ефективно спілкуватися й координувати свої дії, що, в свою чергу, зменшує ризик помилок і підвищує шанси на успіх.

Мета дослідження.

Метою даного дослідження є вивчення сучасних інтернаціональних військових термінів та динаміки їх розвитку та вживання.

Результати дослідження.

Військова термінологія – це сукупність слів і словосполучень, які використовуються для позначення військових понять, дій та явищ. На даний момент існує ряд міжнародних організацій, які займаються стандартизацією військової термінології. Найбільш авторитетними з них є НАТО (STANAG 2116) та ООН (UN Terminology Database). Ці організації розробляють глосарії та словники військових термінів різними мовами, які використовуються військовими з усього світу.

НАТО (Організація Північноатлантичного договору) – це військовий альянс, створений країнами Європи та Північної Америки для взаємного захисту у випадку нападу. Україна не є членом НАТО, але співпрацює з альянсом в рамках програми "Партнерство заради миру".

STANAG 2116 – це стандартизаційна угода НАТО, яка визначає єдині коди для військових звань країн-членів альянсу [3]. Щодо впровадження STANAG 2116 в Україні, то Україна активно співпрацює з НАТО та впроваджує стандарти альянсу, у тому числі й систему кодів військових звань STANAG 2116. Це є кроком на шляху до більшої сумісності українських військових сил з силами країн-членів НАТО.

STANAG 2116 сприяє взаєморозумінню, адже допомагає уникнути плутанини під час спільних дій країн-членів НАТО. Задля того, щоб адекватно використовувати при спілкуванні національні військові звання, військові використовують єдиний цифровий код (наприклад, OR-4 для сержанта). Результатом є ефективна співпраця, адже завдяки стандартизованим кодам військові різних країн можуть швидко зрозуміти, з ким вони мають справу (офіцер, сержант тощо) та який рівень повноважень має ця людина. Це пришвидшує прийняття рішень та робить співпрацю більш ефективною. Вагомим фактором є також сумісність під час спільних операцій, стандартні коди звань полегшують планування та проведення спільних військових операцій НАТО.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) – міжнародна організація, створена для підтримки миру та безпеки, розвитку співробітництва між країнами та забезпечення дотримання прав людини.

База даних термінології ООН (UNTERM) – це багатомовний ресурс, який містить офіційну термінологію, що використовується в роботі ООН.

UNTERM – база даних, що охоплює шість офіційних мов ООН: англійську, французьку, іспанську, російську, китайську та арабську. Ця база даних містить терміни, номенклатуру (власні назви), технічні та спеціалізовані поняття, а також поширені фрази, що використовуються в документах ООН та

служує для забезпечення точності та узгодженості термінології в роботі ООН [4]. Зазначений корпус даних є важливим інструментом для забезпечення ясності, послідовності та ефективності спілкування в роботі ООН. Перевагою використання UNTERM є те, що це безкоштовний та загальнодоступний онлайн-ресурс. Першочергово корпус даних призначений для працівників мовної служби ООН. Вона є корисною також для делегатів країн-членів ООН; дослідників, які вивчають роботу ООН; громадськості, яка цікавиться діяльністю ООН. Ще однією з переваг UNTERM є точність, адже цей корпус даних допомагає користувачам знайти релевантні терміни для використання в документах та під час обговорень. Це сприяє тому, щоб усі співробітники ООН використовували однакову термінологію, уникаючи плутанини. І, насамкінець, ефективність UNTERM полягає у тому, що вона дозволяє користувачам швидко знаходити потрібні терміни, що підвищує ефективність роботи.

Метою підготовки «Словника військових термінів та скорочень (аббревіатур)» є поступове впровадження в діяльність Збройних Сил України воєнної термінології держав-членів НАТО [2, ст. 4].

З метою установаження єдиної військової термінології Міністерством оборони України видано відповідні накази, зокрема про прийняття військового стандарту [5].

Однак, існують певні проблеми, пов'язані з інтернаціональною військовою термінологією. До них належать: 1) недостатня уніфікація: різні організації використовують різні терміни для позначення одного й того ж поняття; 2) відсутність перекладів: не всі військові терміни перекладені всіма мовами; 3) Складність термінів: деякі військові терміни є занадто складними для розуміння військових з інших країн.

Висновки.

Незважаючи на існуючі проблеми, інтернаціоналізація військової термінології є важливим процесом, який сприяє підвищенню ефективності співпраці між військовими з різних країн. Для вирішення існуючих проблем необхідно продовжувати роботу з уніфікації військової термінології,

збільшувати кількість перекладів військових термінів різними мовами; розробляти прості й зрозумілі військові терміни. Шляхами створення уніфікованої системи військової термінології вбачаємо розробку словників та глосаріїв військових термінів, створення єдиної нормативної бази військової термінології, навчання військовослужбовців правильному вживанню військових термінів, впровадження системи автоматизованого перекладу військових термінів. Створення уніфікованої системи військової термінології є важливим завданням, яке сприятиме підвищенню боєздатності Збройних Сил України.

Список використаних джерел

1. Словник військових термінів та скорочень (абревіатур). – Київ: «Центр учбової літератури», 2023. – 50 с. URL: <http://surl.li/ovvnr> Дата звернення: 21.03.2024 р.
2. STANAG 2116: NATO Glossary of Terms and Definitions. December 2000. URL: <https://www.nato.int/structur/AC/310/pdf/nov2000.pdf> Дата звернення: 21.03.2024 р.
3. UN Terminology Database. URL: <https://unterm.un.org/> Дата звернення: 21.03.2024 р.
4. Витяг із Наказу Міністерства оборони України № 19 від 18.09.2019 р. URL: https://www.mil.gov.ua/content/protyminna/nakaz_vs.pdf Дата звернення: 21.03.2024 р.